

44. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собствениците, асоциирани и съвместни предприятия и ключов управленски персонал. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия. Разчетните суми обикновено се уреждат по банков път, в брой или чрез прихващане.

44.1. Сделки с асоциирани, съвместни и други предприятия извън група

Продажба на стоки и услуги, приходи от лихви и други приходи	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на продукция		
- асоциирани предприятия	1 025	555
- съвместни предприятия	228	223
Продажба на стоки		
- асоциирани предприятия	279	293
- други свързани лица	419	269
Продажба на услуги		
- асоциирани предприятия	12 154	10 657
- съвместни предприятия	96	-
- други свързани лица	2 601	741
Приходи от лихви		
- съвместни предприятия	237	230
- асоциирани предприятия	14	5
- други свързани лица	1 284	984
Други приходи		
- асоциирани предприятия	72	20
- други свързани лица	39	37
Покупки на услуги и разходи за лихви	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Покупки на услуги		
- асоциирани предприятия	(9 348)	(8 785)
- съвместни предприятия	-	(5)
- други свързани лица	(4 724)	(1 095)
Разходи за лихви		
- асоциирани предприятия	(144)	(35)
- съвместни предприятия	-	(5)
- други свързани лица	(115)	(269)

44.2. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Инвест Кепитъл АД включва членовете на съвета на директорите на дружеството майка. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(634)	(528)
Разходи за социални осигуровки	(21)	(21)
Общо краткосрочни възнаграждения	(655)	(549)

45. Разчети със свързани лица в края на годината

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Дългосрочни вземания от:		
- собственици	-	2 099
- асоциирани предприятия	3 507	3 450
- други свързани лица	83 480	49 531
Общо дългосрочни вземания от свързани лица	86 987	55 080

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Краткосрочни вземания от:		
- асоциирани предприятия	1 222	961
- съвместни предприятия	6 904	1 264
- други свързани лица	23 059	98 458
Общо краткосрочни вземания от свързани лица	31 185	100 683

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Дългосрочни задължения към:		
- собственици	-	-
- асоциирани предприятия	7 225	5 010
- съвместни предприятия	947	236
- други свързани лица	4 731	10 429
Общо дългосрочни задължения към свързани лица	12 903	15 675

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Краткосрочни задължения към:		
- асоциирани предприятия	6 682	6 099
- съвместни предприятия	584	295
- други свързани лица под общ контрол	35 238	15 591
Общо краткосрочни задължения към свързани лица	42 504	21 985

46. Условни активи, условни пасиви и поети ангажменти

Към 31 декември 2021 г. и 2020 г. Групата има сключени договори за отпускане на банкови кредити на клиенти, чието бъдещо усвояване зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

Общата сума на условните задължения по отношение на банковата дейност на Групата са както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Банкови гаранции в български лева	34 032	34 409
Банкови гаранции в чуждестранна валута	18 614	20 378
Неотменими ангажименти	244 126	250 952
Общо условни задължения	296 772	305 739

Към 31.12.2021 г. във връзка с изискванията на МСФО 9, Групата е признала 714 хил. лв. (2020 г.: 1 004 хил. лв.) задължения за провизии за очаквани кредитни загуби, свързани с условните задължения на Групата.

Условните задължения на Групата по отношение на небанковата дейност са както следва:

Групата е солидарен длъжник по следните договори за банкови кредити:

- о договори за кредит между Търговска банка и Търговско дружество от 09.08.2019 г. с настояща стойност на задължението 15 647 хил. лв. и падеж 30.11.2027 г.; залог на всички вземания по лизингови договори; залог на парични вземания по всички сметки.
- о договори за кредит между Търговска банка и Търговско дружество от 01.09.2021 г. с настояща стойност на задължението 14 395 хил. лв. и падеж 01.03.2023 г.; Справедливата стойност на заложените като обезпечение активи /вземания/, собственост на кредитополучателя е в размер на 17 994 хил. лв.
- о договори за кредит между Търговска банка и Търговско дружество от 02.08.2016 г. с настояща стойност на задължението 21 630 хил. лв. и падеж 02.11.2029 г.; Справедливата стойност на заложените като обезпечение активи, собственост на кредитополучателя е в размер на 31 927 хил. лв.
- о Съгласно договор за поемане на кредитни ангажименти с Търговска банка Групата е учредила първи по ред особен залог върху земеделска продукция върху вземания произтичащи от договори поръчки и фактури за реализация на земеделска продукция както и върху всички вземания по всички сметки на Групата в Банката.
- о На 13.12.2021 г. от Търговска банка е издадена нова банкова гаранция по концесионен договор за добив на суров нефт с №116DSK16000, за размер 290 000 лв. и представлява стойността на цялото платено от Дружество от групата концесионно възнаграждение по концесионен договор за Находище Долни Луковит за 2021 г. с ДДС. Срокът на валидност на гаранцията е до 28.02.2023 г.
- о На 26.06.2020 г. от Търговска банка е издадена банкова гаранция с №116DSK13926 в размер на 100 000 лв., обезпечаваща задълженията на Групата във връзка с регистрацията му по Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход. Срокът на валидност на гаранцията е до 24.06.2022 г.
- о Съгласно договор за банков кредит Търговска банка Групата учредява първи по ред особен залог върху част от открити свои сметки в банката.
- о Групата има издадена гаранция от „Търговска банка в размер на 2 600 000 лв. в полза на Агенция Митници със срок на валидност до 5 април 2023 г.

Групата е страна по търговски дела в Софийски градски съд във връзка с договори за цесия/изкупени вземания от 2014 г. на обща стойност на материалния интерес на съдебните дела в размер на 24 931 хил. евро. На база анализ на фактическата и правна обстановка, правните консултанти на Групата очакват изходът на делата да бъде в полза за Групата.

Групата е страна по издадена банкова гаранция от търговска банка на стойност 100 хил. лв., 85 хил. евро както и акредитив на стойност 999 хил. щ. долара. Банковата гаранция е издадени във връзка с обезпечаване на търговски задължения на Групата.

Пристанищни Концесии:

Съгласно договор за концесия на пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, влязъл в сила от 01 април 2019 г. и със срок от 35 години, Групата има задължения да:

- извършва годишни концесионни плащания, състоящи се от две части – фиксирана част в размер на 48 900 лв. и променлива част в зависимост от извършената дейност;
- управлява и поддържа обекта на концесия на свой риск, съобразно добрата инженерингова и експлоатационна практика, с грижата на добър стопанин и в съответствие с изискванията на действащото законодателство, регламентиращо дейности и действия, произтичащи от договора за концесия;
- поддържа пристанището в експлоатационна годност и пристанищната инфраструктура в добро оперативно състояние като осъществява за своя сметка необходимите ремонти;
- извършва пристанищните услуги на свой риск, осигурявайки тяхната непрекъснатост не по-малко от 8 часа в денонощието;
- извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;
- реализира годишен товарооборот, определен в условни транспортни единици като условна транспортна единица е всеки обслужен на пристанището пътник и/или корабопосещение умножено по 10.

В изпълнение на договора за предоставяне на концесия за пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, на Групата е издадена банкова гаранция за добро изпълнение на концесионния договор, с размер от 100 хил. лева и срок на валидност до 1 март 2028 г.

На 20 октомври 2010 г. влиза в сила договор, подписан между Групата и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, относно концесия на услуга върху пристанищен терминал „Видин – Север“ и пристанищен терминал „Фериботен комплекс Видин“, части от пристанище за обществен транспорт с национално значение Видин. Договорът е за срок от 30 години. На 24.02.2021 г. е подписано Допълнително споразумение за удължаване срока на 40 години.

- Концесионното възнаграждение включва: еднократно концесионно възнаграждение в размер на 100 хил. лв. годишни концесионни възнаграждения, които съдържат фиксирана и променлива част.
- Размерът на фиксирания годишно концесионно възнаграждение възлиза на 44 хил. евро (87 хил. лв.).

По договора за концесия Групата се задължава:

- да експлоатира и поддържа обекта на концесия на свой риск;
- да извърши актуализация на генералния план на пристанище Видин относно пристанищните терминали – Обект на концесията;
- да извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;
- да разработва и представя за одобрение от концедента годишни инвестиционни програми в срок до 30 октомври на предходната година;
- предварително да съгласува и да получи одобрение от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за извършване на подобрения в обекта на концесията, които не са предвидени в съответната годишна инвестиционна програма;
- не променя предназначението на обекта на концесията;
- представя и поддържа банкови гаранции.

Договорът за концесия се прекратява при изтичане на срока на договора, по взаимно съгласие, поради обстоятелства по Закона за концесиите или при виновно неизпълнение на задълженията на една от страните.

Съгласно договор за концесия на „Пристанищен терминал Лом“ – част от пристанище за обществен транспорт Лом, Групата следва да поддържа банкови гаранции в установения размер:

- банкова гаранция за изпълнение на Инвестиционна програма за седма договорна инвестиционната година в размер на 103 хил. лв. със срок на валидност 31.10.2021 г.;
- банкова гаранция за добро изпълнение на задълженията по Концесионния договора, в размер на 455 хил. лв. със срок на валидност 27.09.2022 г.

Съгласно Концесионен договор за пристанищен терминал Балчик, Групата има поети задължения да експлоатира, поддържа и да извърши инвестиции за развитие на терминала; да изпълнява Годишни инвестиционни програми, да поддържа определен средногодишен товарооборот, да поддържа банкови гаранции за изпълнение за срока на договора и да прилага определена социална програма по отношение на персонала.

Концесионерът се задължава да предоставя и поддържа за всяка поредна година от действието на концесионния договор потвърдени, безусловни, неотменяеми банкови гаранции за срока на концесия, както следва:

- Гаранция на 430 хил. лв. (220 хил. евро.) за гарантиране изпълнението на концесионния договор, включително задълженията за плащане на концесионното възнаграждение, за товарооборот, за плащане на лихви и неустойки и други, определени в концесионния договор;

На 18 март 2021 г. е сключен договор за издаване на банкова гаранция за сумата от 220 хил. евро със срок на гаранцията до 01 август 2022 г. Договорът за банкова гаранция е сключен за обезпечаване на изпълнението на задълженията на Групата по Договора за концесия.

Съгласно Концесионен договор, касаещ пристанищен терминал Леспорт, Групата има поети задължения да експлоатира, поддържа и да извърши инвестиции за развитие на терминала; да изпълнява Годишни инвестиционни програми, да поддържа определен средногодишен товарооборот, да поддържа банкови гаранции за изпълнение за срока на договора и да прилага определена социална програма по отношение на персонала.

Концесионерът се задължава да предоставя и поддържа за всяка поредна година от действието на концесионния договор потвърдени, безусловни, неотменяеми банкови гаранции за срока на концесия, както следва:

- Гаранция за изпълнение на Инвестиционната програма в размер на 15 на сто от стойността на планираните инвестиции за съответната година;

Гаранция в размер на 256 хил. евро (501 хил. лв.) за изпълнението на договора, включително изпълнението на договора, включително задължението за плащане на концесионно възнаграждение, товарооборот, задължението за плащане на лихви и неустойки, определени в договора.

Концесии за добив на нефт и газ

Основната си дейност дъщерното за Групата дружество Проучване и добив на нефт и газ АД осъществява въз основа на предоставени от държавата концесионни права и сключени 13 концесионни договори както следва: Концесионен договор за добив на суров нефт от находище „Бърдарски геран“, Концесионен договор за добив на суров нефт от находище „Горни Дъбник“, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище „Долни Дъбник“, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище „Долни Луковит“, Концесионен договор за добив на суров нефт от находище „Долни Луковит - запад“, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище „Селановци“, Концесионен договор за добив на суров нефт от находище „Староселци“, Концесионен договор за добив на суров нефт от находище „Тюленово“, Концесионен договор за добив на природен газ от находище „Българево“, Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище „Маринов геран“ и Концесионен договор за добив на суров нефт и природен газ от находище „Бутан – юг“, Концесионен договор за добив на природен газ от находище „Дуранкулак“ и Концесионен

договор за добив на подземни богатства - нефт и природен газ – природен газ и кондензат от находище „Искър запад“.

За да осигури изпълнението на задълженията си по окончателното напускане на концесионните площи, съгласно концесионните договори, Групата заделя ежегодно суми, представляващи годишни вноски за "Фонд за напускане".

Бъдещите плащания във връзка с вноските за "Фонд за напускане" към 31 декември са в следния размер:

	До 1 година хил. лв.	От 1 до 5 години хил. лв.	Над 5 години хил. лв.	Общо хил. лв.
2021 г.	10	40	102	152
2020 г.	23	43	109	175

Към 31 декември 2021 г. Групата има сключен Рамков договор за издаване на банкови гаранции с търговска банка на обща стойност 1 600 хил. лв. със срок на действие до 28 януари 2023 г. Като обезпечение по сключения Рамков договор за издаване на банкова гаранция са заложени нетекущи активи на Групата.

В нормалния ход на дейността за Групата възникват съдебни спорове и иски. Според ръководството на Групата разходите, необходими за решаване на тези спорове и иски няма да оказат съществено влияние върху финансовата състояние и паричните потоци в бъдещи финансови периоди, тъй като основната част от тях се счита, че вече е провизирана при заделянето на техническите резерви

47. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Облигационни заеми хил. лв.	Банкови заеми хил. лв.	Други заеми хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2021	184 555	158 511	6 291	349 357
Парични потоци:				
Плащания на главници	-	(37 515)	(106 485)	(144 000)
Постъпления	35 000	11 272	42 732	89 004
Плащания на лихви	(3 957)	(4 023)	(1 527)	(9 507)
Непарични промени:				
Кредитна линия	-	32 604	-	32 604
Начислени лихви	5 545	3 054	1 334	9 933
Прихващания	14 330	(5 611)	-	8 719
Прекласифициране на заеми	(35 210)	(35 466)	63 430	(7 246)
31 декември 2021	200 263	122 826	5 775	328 864

	Облигационни заеми хил. лв.	Банкови заеми хил. лв.	Други заеми хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2020	186 167	147 846	14 090	348 103
Парични потоци:				
Плащания на главници	-	(45 824)	(53 304)	(99 128)
Постъпления		26 006	10 505	36 511
Плащания на лихви	(6 261)	(3 286)	(6 086)	(15 633)
Непарични промени:				
Кредитна линия	-	32 604	-	32 604
Прихващания	-	(5 611)	-	(5 611)
Прекласифициране на заеми	4 649	6 776	41 086	52 511
31 декември 2020	184 555	158 511	6 291	349 357

48. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Групата е осъществила следните сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в консолидирания отчет за паричните потоци от финансова дейност:

- През 2021 г. Групата е признала активи с право на ползване на обща стойност 160 083 хил. лв. (2020 г.: 171 358 хил. лв.);
- Групата е извършила прихващания на насрещни вземания и задължения на обща стойност 43 204 хил. лв. (2020 г.: 2 483 хил. лв.);
- Групата има сключено тристранно споразумение за стоково финансиране на автомобили с Уникредит Лизинг АД и БМВ Фертрийбс ГМБХ. Покупката на автомобили от БМВ Фертрийбс ГМБХ се финансира от Уникредит Лизинг АД, чрез директно плащане към доставчика. От своя страна, Уникредит Лизинг АД задължава Групата за размера на финансираните покупки. През 2021 г. сумата на заемите, които са получени от Уникредит Лизинг АД и за които не са използвани пари или парични еквиваленти е в размер на 90 246 хил. лв. (2020 г.: 61 822 хил. лв.). През годината са извършени прихващания в размер на 7 247 хил. лв. (2020 г.: 4 307 хил. лв.);
- През 2021 г. Групата е придобила по договори за разсрочено плащане с Уникредит Лизинг ЕАД демонстрационни автомобили. Активите са включени в група „Стоки-Автомобили“. През 2021 г. сумата на финансирането по търговските сделки с Уникредит Лизинг АД, за която не са използвани пари или парични еквиваленти е в размер на 6361 хил. лв. (2020 г. 3 391 хил. лв.);
- През 2021 г., Групата е прехвърлила част от задълженията си по лизинг, като е продала правата за закупуване на автомобили, придобити по договори за финансов лизинг, за които не са използвани пари и парични еквиваленти в размер на 51 хил. лв. (2020 г.: 317 хил. лв.).

49. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	15		
- Български корпоративни акции, дялове и права		1 265 648	1 170 325
- Български корпоративни облигации		213 113	232 178
- Средносрочни български ДЦК		55 258	53 222
- Дългосрочни български ДЦК		30 104	27 381
- Ценни книжа, издадени или гарантирани в други държави		486 003	547 016
- Деривативи, държани за търгуване		70	4 788
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	17		
- Котирани капиталови инструменти		36 674	29 731
- Некотирани капиталови инструменти		45 821	65 475
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	16		
- Облигации		413 303	210 804
- Държавни ценни книжа		446 138	506 791
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
- Договори за заеми	14, 18.1	3 329 776	2 948 705
- Вземания по цесии	18.1	83 490	41 517
- Вземания по споразумения за обратно изкупуване	18.2	400 709	395 633
- Дългови инструменти по амортизируема стойност	18.3	687 838	465 563
- Вземания от свързани лица	45	118 172	155 763
- Търговски вземания, нетно	18.4	120 046	118 730
- Други	18	21 083	26 879
<i>Намалени с: обезценка</i>	14, 18	(98 231)	(89 405)
- Пари и парични еквиваленти	23	2 383 947	2 224 254
		10 038 892	9 135 350

Финансови пасиви	Пояснение	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност			
Задължения към депозанти	25	6 917 880	6 168 872
Заеми	26.2, 26.3, 26.4	459 923	447 376
Депозити от банки	26.5	41 146	66 092
Задължения по цесии	26	54 060	61 835
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	26.6	13 960	15 449
Задължения по лизингови договори	31	281 696	250 144
Търговски и други задължения		126 846	113 136
Задължения към свързани лица	45	55 407	37 660
		7 950 918	7 160 564
Деривативи, определени като хеджиращи инструменти на паричен поток (отчитани по справедлива стойност):			
Деривативи	26.1	118	-
		7 951 036	7 160 564

Вижте пояснение 4.19 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Методите, използвани за оценка на справедливите стойности са описани в пояснение 51. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 50.

50. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Вследствие на използването на финансови инструменти и в резултат на оперативната си и инвестиционна дейност, Групата е изложена на различни видове рискове – застрахователен риск, пазарен риск, риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени. Управлението на риска на Групата се осъществява от управителния съвет на Групата. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на риск. Дългосрочните финансови инвестиции се управляват, така че да имат дълготрайна възвращаемост.

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте Пояснение 49. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са изброени по-долу.

50.1. Застрахователен риск

Застрахователен риск е рискът от настъпване на застрахователни събития в резултат на притежавания портфейл от застрахователни договори, при което размерът на щетите и на дължимите обезщетения да надхвърлят размера на заделените застрахователни резерви.

Това зависи от честотата, с която възникват застрахователните събития, вида застрахователен портфейл, размера на застрахователните обезщетения. За смекчаване на този риск от голямо значение има разнообразието на застрахователния портфейл и теорията на вероятностите.

Групата се стреми да прави относително равномерно разпределение на застрахователните договори, както и да анализира различните видове застрахователни рискове, като това намира отражение в общите условия. Посредством разнообразни методи за оценка и контрол Ръководител на отдел Вътрешен контрол извършва регулярно оценка на риска и наблюдава акумулацията на застрахователни суми по група клиенти и региони. Управлението на риска се осъществява от Дирекция Вътрешен контрол в сътрудничество с актюерите и ръководството на Групата.

Основните фактори, от които зависи положителния финансов резултат на Групата са квотата на сметимост, квотата на разходите и дохода от инвестиции.

Застрахователно – техническият риск е рискът от настъпване на застрахователно събитие, при което размерът на дължимото застрахователно обезщетение надхвърля очакванията за проявление на риска, изразено чрез размера на формираните застрахователни резерви, т.е. застрахователно техническият риск е налице, когато общата загуба за определен период от време е по-голяма от калкулираната премия и заделените резерви. Застрахователно – техническият риск се влияе от честотата и тежината на претенциите.

Всяко застрахователно дружество се стреми да гарантира, че за покриването на поетите от него задължения са заделени достатъчни по размер застрахователно технически резерви.

Групата управлява и изравнява поетите застрахователни рискове както в рамките на застрахователната съвкупност, така и извън нея. В рамките на застрахователната съвкупност това се постига чрез изравняване на поеманите рискове по време, по същество, по място, в рискови групи и чрез увеличаване боря на застрахованите единици, т.е. чрез проявление на закона за големите числа. Групата провежда системен анализ на поеманите рискове, тяхното времево и териториално диверсифициране, предлага нови застрахователни продукти и се стреми да включва постоянно нови единици в застрахователната съвкупност с добро очаквано проявление на риска.

Извън застрахователната съвкупност, Групата изравнява риска чрез използване на презастрахователни договори. Според спецификата на конкретните застрахователни продукти се определя избора на презастрахователен договор и съответните лимити на самозадържане. Управлението на застрахователния риск намира отражение и в прилагането на ограничения в подписваческите процедури – въведени са лимити на поемане на отговорност, изключване на рискове, върху които може да се влияе, използване на подходящи методи за оценка на необходимите премии и на бъдещите задължения, прилагане на презастрахователна програма и мониторинг върху застрахователната дейност. Независимо от презастрахователната защита, Групата не се освобождава от преките си задължения към застрахованите лица по отношение на прехвърлените рискове, в резултат от което съществува кредитен риск до степен, съответстваща на невъзможността презастрахователите по съответния презастрахователен договор да изпълнят своите финансови задължения по него. За да минимизира проявлението на този кредитен риск, Групата поддържа регистър с наличните данни за количествено измеримите показатели за финансовото състояние на своите контрагенти.

Групата предлага над 70 вида застрахователни продукта, като по този начин се стреми да постигне разнообразен и балансиран, агрегиран застрахователен портфейл. Десет от предлаганите продукти обхващат рискове в Автомобилното застраховане; 18 обхващат рискове в Имущественото застраховане; 40 – в застраховки на Отговорности, Злополука и Помощ при пътуване; 10 са застраховките по Транспортно застраховане и Финансови рискове и още редица други застраховки в различни направления на общото застраховане. Сроктът на сключените договори в агрегирания застрахователен портфейл основно е едногодишен, но се наблюдават и такива договори в него, които са с по-кратък или по-дълъг срок от една година.

В Автомобилното застраховане се покриват основно рискове свързани с пътно-транспортни произшествия, природни бедствия и неправомерна човешка дейност. Рисковете биват материални и нематериални. Покриваните рискове обхващат в най-пълна степен нуждите от застрахователно покритие на собствениците, ползвателите и държателите на МПС. Териториалният обхват на застраховките включва цяла Европа.

В Имущественото застраховане се покриват основно рискове свързани с пожар, природни бедствия, авария на машини и съоръжения, неправомерна човешка дейност и др. При имуществените застраховки от съществено значение е оценката и презастрахователната защита по отношение на катастрофичните рискове. При оценката на тези рискове акцента се поставя върху адекватното определяне на застрахователната сума, осъществяваната превенция, периодичното извършване на огледи на застрахованите обекти. Предоставяното териториално покритие за тях е единствено за територията на Република България.

По застраховки Отговорности освен Обща гражданска отговорност се покриват голям брой Професионални отговорности, които в голямата си част са задължителни по силата на различни

нормативни актове. Покритието по тези застраховките се предоставя единствено за територията на Република България.

Застраховките по Злополука и Помощ при пътуване покриват рискове свързани със: смърт, трайна и временна нетрудоспособност на застрахованите лица, вследствие на злополука и асистирана помощ при рискови за здравето състояния. Предоставяното териториално покритие при различните продукти от тази група е различно и варира от покритие само за Република България до покритие за цял свят.

Ежегодно, гамата от предлагани застрахователни продукти се анализира, като в зависимост от резултатите по всеки един продукт, рисковият интерес на Групата, пазарните потребности и други фактори се извършва адаптиране, допълване на съществуващите продукти или разработване на нови продукти, с цел задоволяване на специфични потребности. Последното се извършва след задълбочен анализ на потребителското търсене и сегментиране на пазара.

Основното допускане, залегнало в оценките на задълженията, е че развитието на бъдещите претенции към Групата ще следва в най-общи линии опита от развитието на претенциите в миналите години. Това включва предположения за честотата и тежината на всяка претенция, както и оценка на инфлационния фактор за всяка година на застрахователните събития. В допълнение се извършва качествена и количествена оценка за степента на отклонение, което може да се очаква при прилагане на тенденциите от миналото в бъдещето. Групата отчита влиянието на външните фактори, като промени в законодателството, развитие на съдебната практика и др., върху размера на застрахователните задължения.

За да се ограничи експозицията към екстремни неблагоприятни проявления на риска, особено по отношение на катастрофичните събития, се прилага съответната презастрахователна защита. Презастрахователните договори разпределят риска и минимизират ефекта от значителни загуби, което гарантира капитализацията на Групата.

При избора на презастраховател, Групата взима под внимание относителната сигурност на презастрахователя, оценявана на базата на обществения рейтинг и от проведени проучвания.

Застрахователния риск намира отражение в процеса на уреждане на щетите и заделянето на резерви. Таблицата по-долу представя оценка на резерва за предявени, но неуредени претенции (RBNS), включени във финансовите отчети, на базата на предявените и изплатени претенции, разпределени във времето по години на възникване на щетите. Таблицата осигурява исторически преглед за достатъчността на оценката на размера на неизплатените претенции, използвана в минали години. Поради присъщата несигурност в процеса на определяне на резервите, не може да се гарантира с абсолютна сигурност, че тези резерви ще са достатъчни като краен резултат.

	2021г.	2020г.	2019г.	2018г.	2017г.	2016г.
Година на събитие	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
в края на периода	50 885	48 597	52 242	48 674	52 390	54 258
1 година по-късно	-	21 260	25 848	32 826	30 963	30 330
2 година по-късно	-	-	4 576	5 187	8 066	13 422
3 година по-късно	-	-	-	3 798	4 179	5 838
4 година по-късно	-	-	-	-	3 337	2 244
5 година по-късно	-	-	-	-	-	2 350
Кумулативни плащания към настоящия момент	50 885	69 857	82 666	90 485	98 935	108 442
Обща оценка на обезщетенията	95 405	84 428	91 206	95 077	101 127	108 442
Към 31 декември						
Плащания:						
Оценка	44 520	14 571	8 540	4 592	2 192	-
Реални резерви	40 563	15 569	16 467	16 172	12 948	14 053

При изчисляването на техническите резерви се правят определени допускания. Определянето на допусканията е процес свързан с изчисляването на неутрални приблизителни оценки на най-

вероятния или очакван изход от застрахователните събития. Източниците на информация въз основа на които се правят допусканията са базирани на задълбочени проучвания върху опита на Групата. В случаите, при които има недостатъчна вътрешна информация за изготвянето на надеждна оценка на развитието на застрахователните претенции, се използват пазарни данни, придобити от собствени проучвания или установени от Комисията за финансов надзор.

По отношение на резерва за предявени, но неизплатени претенции от съществено значение е експертизата на специалистите от ликвидация. Те преглеждат щетите по отношение на обстоятелствата на възникване и право на обезщетяване. Въз основа на исторически доказан опит за размера на подобни щети се прави оценка. Тази оценка се преглежда редовно и при наличие на нова информация се актуализира.

За образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции (IBNR), Групата използва верижно-стълбовидни методи както на база акумулирани стойности на платените претенции, така и на база исторически предявените претенции. За коефициенти на развитие са използвани средни и средно претеглени собствени коефициенти на развитие като почти за всички застраховки методът е приложен за периода 2011-2021 г. Когато за дадена застраховка се получават големи отклонения в коефициентите на развитие за дадени години, тези години не се взимат предвид при изчисление на резерва.

При достатъчно данни за възстановени суми по регреси Групата изчислява резерв за регреси, който се изважда от резерва за възникнали, но непредявени щети. Такъв резерв е изчисляван само по застраховка „Каско“ поради значителния обем на възстановените суми от регреси по тази застраховка. Този резерв е изчислен на база верижно-стълбовиден метод на база възстановените суми по регреси за последните 11 години.

За застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите резервът за непредявени претенции е определен отделно за щети във връзка с имуществени и неимуществени вреди. Групата използва комбинация от верижно-стълбов метод на база акумулирани исторически стойности на предявените претенции, при използване на среднопретеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни на застрахователя и верижно-стълбов метод на база акумулирани стойности на платените претенции, при използване на среднопретеглени коефициенти на развитие, получени по собствени данни, като на двата подхода е дадена еднаква тежест. Този подход е дефиниран в чл. 92, ал. 11 на Наредба №53, като се използва за тестване достатъчността на резерва по вида застраховка. Горепосания метод за изчисление на резерва по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите към 31.12.2021 г. е одобрен с Решение № 125 - ОЗ от 14.02.2022 г.

За застраховки, по които Групата предлага и активно презастраховане и разполага със статистически данни за развитието на щетите за достатъчно продължителен период, резервът за възникнали, но непредявени щети се изчислява отделно за директен бизнес и активно презастраховане. По активно презастраховане предявяването на щетите се забавя значително във времето, в сравнение с развитието на претенциите по директен бизнес, предвид на което при наличието на достатъчно данни за прилагане на статистически метод, е по-разумно изчисленията да се извършат отделно.

Не се заделя резерв за възникнали, но непредявени щети за застраховки „Заболяване“, „Релсови превозни средства“, „Кредити“, „Гаранции“, „Гаранции“, „Разни финансови загуби“ и „Правни разноски“, защото при използване на верижно-стълбов метод за изчисляване на резерва за възникнали, но непредявени щети се получава нулев резултат, а по застраховки „Заболяване“, „Релсови превозни средства“ и „Правни разноски“ няма реализиран премиен приход.

Пренос-премийният резерв се образува за покриване на претенциите и административните разходи, които се очаква да възникнат по съответния застрахователен или презастрахователен договор след края на отчетния период.

Групата формира пренос-премийния си резерв на база начислени застрахователни премии. Начисляват се всички дължими вноски по полици за целия срок на договора при едногодишни полици и при многогодишни полици с еднократно плащане на премията. За многогодишни полици с годишна вноска, поредната годишна вноска се начислява в момента на падежирането ѝ.

При изчисление на стойността на пренос-премийния резерв към 31.12.2021 г. е използван метода на „точната дата“. Резервът се изчислява автоматично от информационната система индивидуално за всяка една полица и всеки анекс към нея, на база начисления премиен приход, извършените аквизиционни разходи, срока на договора и периода на покритие след края на отчетния период. Пренос-премийният резерв за застраховки "Карго" и "Отговорност на превозвача" за еднократен превоз се изчислява за срок на застраховката един месец. За застраховки на земеделски култури пренос-премийният резерв се изчислява до края на срока на действие на договора, но не по-късно от края на селскостопанската година. Предвид, че счетоводната политика не предвижда отсрочване на аквизиционните разходи, при изчисление на резерва от стойността на начислената премия е приспадната стойността на аквизиционните разходи – стойността на начислените комисионни по съответната полица и заложените в ЗТП други аквизиционни разходи.

Частта на презастрахователите в пренос-премийния резерв се изчислява пропорционално на цедираната премия по всяка полица за сключените пропорционални договори и факултативи. За непропорционалните презастрахователни договори „excess of loss“, „stop loss“ и CAT договори дял на презастрахователя не се заделя.

Адекватността на задълженията се гарантира от периодичната оценка на общо формираните резерви и дали те са достатъчни, да покрият евентуални бъдещи плащания. При оценката за адекватността на резервите се вземат под внимание всички очаквани парични потоци по застрахователни договори, като плащания по обезщетения, разходи за уреждане на обезщетенията и др. Адекватността на пренос-премийния резерв и на резерва за предстоящи плащания се установява чрез съответни тестове.

Тестът за адекватност на пренос-премийния резерв се извършва съгласно чл. 85 от Наредба № 53, като при установен недостиг се образува резерв за неизтекли рискове. Последният се заделя при отрицателен брутен технически резултат, определен съгласно Приложение № 6 от Наредба № 53 за три последователни години, като по „Гражданска отговорност“ на автомобилистите се изследва развитието на риска и разходите само за една - текущата година. Тестът се извършва по видове застраховки. При установена необходимост за образуване на резерв за неизтекли рискове, неговият размер се определя съгласно Приложение № 7 от Наредбата. Към 31.12.2021 г. тестът за адекватност на пренос-премийния резерв не показва недостиг на премия и необходимост от образуване на резерв за неизтекли рискове. Тестът за адекватност на резерва за предстоящи плащания е извършен посредством run-off метода.

Влиянието, което имат развитието на застрахователните показатели върху капиталовата адекватност на Групата се симулира в анализа на чувствителността. За представения по-долу анализ на чувствителността, са избрани показателите несъбираеми вземания от застрахователни операции и резерв за предстоящи плащания. Изходната база при извършеният анализ е капиталовата позиция на Групата към датата на финансовия отчет.

	Собствен капитал. Застрахователна дейност хил. лв.	Изменение хил. лв.	Изменение %
Собствен капитал към 31.12.2021 г.	99 399		
Увеличение на несъбираемите вземания от застрахователни операции с 10 %	111 498	(415)	(0.37%)
Намаление на несъбираемите вземания от застрахователни операции с 10 %	112 328	415	0.37%
Увеличение на резерва за предстоящи плащания с 5%	104 883	(7 030)	(6.28%)
Намаление на резерва за предстоящи плащания с 5%	118 943	7 030	6.28%

От разгледаните сценарии, с най-голямо влияние върху капитала на Групата е този с промяна в размера на резерва за предстоящи плащания. Този сценарий отразява присъщата несигурност при оценката на резерва, тъй като се касае за настояща оценка на очакваните бъдещи плащания по възникнали претенции. Тази несигурност в най-голяма степен е валидна по отношение на

резерва за настъпили, но непредявени претенции и по отношение на застраховки, характеризиращи се с по-дълъг процес на уреждане на претенциите, каквато е основно задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и останалите видове застраховки на отговорности.

50.1.1. Презастрахователна стратегия

Презастрахователната кампания на Групата е насочена към запазване на финансовата му стабилност и гарантиране на максимална защита на интересите на застрахованите лица при евентуалното възникване на застрахователни събития, които носят риск от чувствителни загуби, в резултат от сбъждане на единични застрахователни събития и от такива с катастрофичен характер. Тази цел се осъществява чрез непрекъснато анализиране на структурата на застрахователния портфейл, като се следи за акумулация на поети за покритие рискове в размери, ненадвишаващи финансовия капацитет на Групата.

Презастрахователната програма:

- е инструмент за управление на капитала, насочен към намаляване на разходите за капиталови средства, в случай на настъпване на неблагоприятни събития;
- е мярка за предпазване на капиталовата адекватност на Групата от акумулиране на рискове, в това число на такива с катастрофичен характер;
- обхваща почти всички рискове и класове бизнеси, записвани от Групата. Видовете презастрахователни протекции и лимитите по договорите са изцяло съобразени с рисковите апетити на Групата, вида на портфейла и подписваческите правила на Групата;
- точно и ясно определя конкретните нужди от трансфер на рискове както и правилния вид на конкретните договори;
- определя нивата на самозадържане по отделните класове бизнес;
- е насочена към постоянно оптимизиране на презастрахователните договори с цел облекчаване на натиска върху капитала посредством прилагането на различни варианти на презастраховане, чрез които частично или напълно може да се постигне оптимизация на капиталовата адекватност;
- редуцира флуктуациите при настъпили застрахователни събития;
- оценява и изравнява рисковете по различните видове застрахователни покрития.

Групата презастрахова част от рисковете си с цел да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Всички договори за факултативно презастраховане са предварително одобрени от страна на ръководството. Преди да се сключи презастрахователен договор Групата анализира кредитния рейтинг на съответните презастрахователи. Избират се презастрахователи с висок кредитен рейтинг. Групата анализира периодично текущото финансово състояние на презастрахователите, с които има сключени презастрахователни ангажменти.

Групата сключва презастрахователни ангажменти с различни презастрахователи с висок кредитен рейтинг, за да контролира излагането на загуби в резултат на едно застрахователно събитие.

50.1.2. Процес на уреждане на щети

Таблицата за щетимост и по-конкретно съответния процент на квотата на щетимост дава възможност да се получи по-точна представа за развитието на риска през отчетните периоди:

Видове застраховки	2021 Бруто квота на щетимост %	2021 Нето квота на щетимост %	2020 Бруто квота на щетимост %	2020 Нето квота на щетимост %
Злополука	14%	12%	46%	38%
в т.ч. злополука на пътниците в обществения транспорт	-20%	-28%	42%	44%
Заболяване	0%	0%	0%	0%
Каско	42%	41%	38%	37%
Релсови превозни средства	0%	0%	0%	0%
Каско на летателни апарати	-35%	-524%	-8%	187%
Каско на плавателни съдове	7%	-89%	89%	81%
Товари по време на превоз	3%	4%	8%	6%
Пожар и природни бедствия	31%	68%	26%	24%
Индустриален пожар	31%	136%	34%	27%
Пожар и други опасности	16%	14%	13%	20%
Технически застраховки	-8%	-16%	1%	2%
Земеделски застраховки	99%	96%	26%	26%
Щети на имущество	-1%	-1%	-12%	-12%
Застраховка кражба, грабеж, вандализъм	0%	0%	0%	0%
Застраховки на животни	-1%	-1%	-12%	-12%
Отговорности МПС	-6%	-26%	62%	126%
ГО свързана с летателни апарати	111%	3 812%	-4%	-18%
ГО свързана с плавателни съдове	2 120%	1 790%	12%	41%
Обща гражданска отговорност	-164%	-161%	182%	201%
Кредити и лизинг	0%	0%	-1%	-1%
Застраховка на гаранции	0%	0%	0%	0%
Разни финансови загуби	0%	0%	0%	0%
Правни разноси	0%	0%	0%	0%
Помощ при пътуване	5%	5%	37%	37%
Общо за Общо за застраховане:	26%	32%	44%	46%

Застраховката с най-голям относителен дял в портфейла на Групата – „Каско на МПС“ се характеризира с благоприятно развитие на риска през 2021 г. - 42% брутна квота на щетимост и 41% - нетна, въпреки, че в сравнение с предходната година, когато 38% от спечелената премия е била предназначена за покритие на плащанията във връзка с риска има леко увеличение на щетимостта. Предпоставка за увеличението на щетимостта по застраховката е отпадане на въведените през 2020 г. ограничения на движението с МПС заради ковид 19, заради които тогава бе наблюдавана такава ниска щетимост.

Промяната на нетния коефициент на щетимост за цялостната дейност: 49% - за 2010 г., 53% - за 2011 г., 59% - за 2012 г., 53% - за 2013 г., 59% - за 2014 г., 46% - за 2015 г., 56% - за 2016 г., 41% - за 2017 г., 43% - за 2018 г., 47% - за 2019 г., 46% - за 2020 г. и 32% - за 2021, показва колебание на нетната щетимост между 41% и 59%, като последните пет – шест години се наблюдава трайна тенденция на намаление на показателя спрямо предходния шестгодишен период.

Следващата таблица показва средния размер на платените щети по видове застраховки за Общо застраховане:

Видове застраховки	Брой 2021	Сума в лв.	средна щета 2021	Брой 2020	Сума в лв.	средна щета 2020
Злополука	2 565	861 840	336	2 904	1 632 248	562
Каско	61 642	60 726 391	985	70 641	62 625 144	887
Каско на летателни апарати	1	93 168	93 168	-	-	-
Каско на плавателни съдове	9	267 405	29 712	12	164 860	13 738
Товари по време на превоз	20	73 291	3 665	17	35 626	2 096
Пожар и природни бедствия	2 102	4 321 944	2 056	1 847	4 443 860	2 406
Щети на имущество	-	-	-	5	7 590	1 518
Отговорности МПС	5 483	25 931 683	4 729	6 257	24 502 030	3 916
ГО свързана с летателни апарати	1	7 500	7 500	-	-	-
ГО свързана с плавателни съдове	1	15 732	15 732	1	5 705	5 705
Обща гражданска отговорност	28	440 238	15 723	51	437 301	8 575
Помощ при пътуване	768	451 462	588	2 227	1 570 532	705
Общо:	72 620	93 190 654	1 283	83 962	95 424 896	1 137

Средната изплатена щета през 2021 г. е 1 283 лв. и сравнено със същия показател за предходните години: 1 137 лв. – за 2020 г. и 1 124 лв. – за 2019 г. бележи несъществено увеличение. Най-висок е размера на средната щета по застраховка „Каско на летателни апарати“ и „Каско на плавателни съдове“, а най-нисък – по застраховки „Злополука“ и „Помощ при пътуване“.

50.2. Финансови рискове, извън застрахователната дейност

50.2.1. Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Групата в резултат на промени във валутните курсове.

Политика на Групата извън банковата дейност

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в щатски долари, излагат Групата на валутен риск. Групата има дългосрочни търговски задължения и краткосрочни задължения по финансов лизинг в щатски долари, по-значителната част, от които са свързани със закупуването на самолети. Тези задължения се отчитат по амортизирана стойност. Групата има краткосрочни и дългосрочни заеми в щатски долари. Тези вземания са класифицирани като кредити и вземания. Чуждестранните трансакции на Групата, деноминирани в евро, не излагат Групата на валутен риск, тъй като курсът на българският лев е фиксиран към еврото по силата на Закон за валутен борд.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. Групата има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните (над 6 месеца) парични потоци в чуждестранна валута.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Групата в евро не носи риск за Групата.

Рисково претеглената нетна валутна позиция към 31 декември 2021 г. във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Групата. Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисковото претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Групата и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

Развитието на глобалната пандемия засегна икономиките на държавите на глобално ниво и в съответно няма изразен ефект върху валутата на конкретна отделна държава и оттам

проектиране на специфичен валутен риск. Доколкото нетния резултат на Групата от промяна на валутни курсове през 2021 г. е загуба, дължаща се основно на загуба от валутни сделки, не е възможно да бъде оценено каква част от този резултат е настъпил вследствие на проявление на ефекти от настъпилата пандемия от Covid-19 и каква вследствие на пазарни и политически фактори, свързани с развитието на валутни курсове.

Процесът на възстановяване на икономиката в различните държави се случва с различна скорост, повлияна и от способността им да организират процес по ваксиниране на населението си, и оттам и валутата на тези държави ще промени курса си спрямо такива, в които пандемията продължава да бушува. ЕС и България са в ситуацията на забавен процес по справяне с Covid-19 пандемията, но доколкото българския лев е обвързан с еврото, а експозицията на Групата в други валути (предимно щатски долар) не е съществена, за валутния риск на Групата няма пряк ефект от настъпилата Covid-19 пандемия.

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2021 г. е следната:

	Лева хил. лв.	Евро хил. лв.	Щ.долари хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 808 132	69 823	14 750	70 847	1 963 552
Предоставени ресурси и аванси на банки	152	18 149	59 849	104 275	182 425
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	315 777	41 205	-	-	356 982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	236 468	13 100	6 137	38 278	293 983
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2 294 974	590 163	52	235 449	3 120 638
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	416 380	437 364	4 465	897	859 106
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	185 146	445 875	-	56 164	687 185
ОБЩО АКТИВИ	5 257 029	1 615 679	85 253	505 910	7 463 871
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	21 168	26 609	2 922	2 194	52 893
Задължения към други депозанти	4 681 404	1 728 017	213 577	323 585	6 946 583
Емитирани облигации	-	25 450	-	-	25 450
Задължения по лизингови договори	34 928	16 361	-	7	51 296
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	4 737 500	1 796 437	216 499	325 786	7 076 222
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	519 529	(180 758)	(131 246)	180 124	387 649

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2020 г. е следната:

	Лева хил. лв.	Евро хил. лв.	Щ.долари хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1 765 953	76 037	8 902	61 851	1 912 743
Предоставени ресурси и аванси на банки	159	20 632	77 964	89 313	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	313 332	46 340	-	-	359 672
Финансови активи оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	217 941	8 814	5 017	35 880	267 652
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1 906 595	646 860	48	230 957	2 784 460
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	278 287	432 650	4 131	938	716 006
Финансови активи оценявани по амортизирана стойност	26 352	394 316	-	42 621	463 289
ОБЩО АКТИВИ	4 508 619	1 625 649	96 062	461 560	6 691 890
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	46 266	16 347	1 341	2 098	66 052
Задължения към други депозанти	4 063 383	1 631 121	195 775	300 668	6 190 947
Емитирани облигации	-	25 451	-	-	25 451
Други задължения	34 994	11 510	-	-	46 504
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	4 144 643	1 684 429	197 116	302 766	6 328 954
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	363 976	(58 780)	(101 054)	158 794	362 936

50.2.2. Лихвен риск

Политика на Групата извън банковата дейност

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2021 г. Групата е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти. Всички инвестиции в облигации на Групата, се изплащат на базата на фиксирани лихвени проценти.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Групата се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Групата използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Групата, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2021 г. е отрицателен, в размер на 1 880 731 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа и дериватите), е минус 34.20%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	179 507	-	-	-	2 918	182 425
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	111 225	114 303	131 454	-	-	356 982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	-	4 062	4 062
Предоставени кредити и аванси на клиенти	38 827	68 738	458 739	1 363 017	1 191 317	3 120 638
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	122 858	31 928	258 446	430 967	844 199
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 640	11 097	58 551	217 778	390 119	687 185
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	339 199	316 996	680 672	1 839 241	2 019 383	5 195 491
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	52 893	-	-	-	-	52 893
Задължения към други депозанти	3 112 063	451 048	1 153 755	2 228 951	766	6 946 583
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 450	25 450
Задължения по лизингови договори	1 038	1 842	8 001	27 500	12 915	51 296
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	3 165 994	452 890	1 161 756	2 256 451	39 131	7 076 222
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2 826 795)	(135 894)	(481 084)	(417 210)	1 980 252	(1 880 731)

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2020 г. е отрицателен, в размер на 1 831 732 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 37.97%.

Във връзка с направената реформа в начина на образуване и използване на лихвени индекси (IBOR), в Групата такива не се използват активно, основните лихвени индекси, които са въведени в Лихвените тарифи на банката-майка и дъщерната банка са синтетични, с източници от банковата лихвена статистика (БНБ/НБРСМ) и в такъв смисъл ефектът от направената реформа е несъществен върху стойността на паричните потоци на Групата.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	185 150	-	-	-	2 918	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122 659	120 456	116 557	-	-	359 672
Предоставени кредити и аванси на клиенти	33 819	36 013	296 599	1 435 795	982 234	2 784 460
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	34 106	22 879	300 272	344 476	701 733
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 280	12 634	46 527	127 321	267 527	463 289
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	350 908	203 209	482 562	1 863 388	1 597 155	4 497 222
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66 052	-	-	-	-	66 052
Задължения към други депозанти	2 894 855	414 560	1 132 674	1 747 894	964	6 190 947
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 451	25 451
Задължения по лизингови договори	1 003	1 823	7 105	24 167	12 406	46 504
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2 961 910	416 383	1 139 779	1 772 061	38 821	6 328 954
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2 611 002)	(213 174)	(657 217)	91 327	1 558 334	(1 831 732)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Групата на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2021 върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 5 373 хил. лв. (2020: 4 579 хил. лв.).

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуриет в размер на 2 153 008 хил. лв. към 31 декември 2021 (2020 г.: 1 665 762 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за

надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2021 и 2020 година.

50.2.3. Кредитен риск

Политика на Групата извън банковата дейност

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти като например при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	780 416	864 585
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	15 242	15 862
Дългови инструменти по амортизирана стойност	315 666	267 896
Балансова стойност	1 111 324	1 148 343

Групата редовно следи за изпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти установени индивидуално или на групи и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти и средства на паричния пазар се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Балансовите стойности описани по-горе представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Групата финансови активи. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Групата е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за формиране на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централни банки в размер на 1 963 552 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Групата поради тяхното естество и възможността Групата да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 182 425 хил. лв. представляват преди всичко депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Групата в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 356 982 хил. лв. носят кредитен риск за Групата в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 48 145 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България и носят 0% риск. Останалата част от вземанията в размер на 308 837 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят съответно: 300 300 хил. лв. - 100% риск и 8 537 хил. лв. - 150% риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, в размер на 293 983 хил. лв., представляват капиталови инструменти - акции във финансови и нефинансови предприятия в размер на 135 898 хил. лв., чиято максимална изложеност в процентно отношение е както следва – 103 334 хил. лв. – 100% риск и 32 564 хил. лв. – 250% риск; дялове в договорни фондове на стойност 149 124 хил. лв. – с рисково тегло от 0% до 1 250% в зависимост от вида на базисния актив, дългови инструменти в размер на 8 891 хил. лв. и деривати в размер на 70 хил. лв. – 100% риск.

Капиталовите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в размер на 14 908 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 14 908 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 289 380 хил. лв. не носят за Групата кредитен риск. Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от други европейски държави в размер на 141 517 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния риск на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 413 301 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 413 301 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 408 414 хил. лв. носят 0% кредитен риск. Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от други държави са с балансова стойност в размер на 267 906 хил. лв., носят кредитен риск за Групата в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, оценявани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества с балансова стойност в размер на 10 865 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 10 865 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 3 120 638 хил. лв. носят кредитен риск за Групата. За определянето на размера на изложеност на Групата към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Групата, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Групата прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложи в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Групата за кредитен риск е в размер на 2 169 234 хил. лв.

Към 31 декември 2021 г. размерът на формираните от Групата провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 38 743 хил. лв.

През отчетния период дейността на Групата беше повлияна от разпространението на нов коронавирус (Covid-19), като в началото на 2020 г. в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли и те

продължиха да действат и през 2021 г., успоредно с развитието на нови епидемиологични щамове.

Доколкото Групата оперира в специфичен сектор – финансовия, където прекъсванията на веригите на доставки, нарушенията в транспортните потоци и карантинните мерки нямат пряко отражение, дейността ѝ бе повлияна по-скоро непряко – чрез ефекта върху дейността на клиентите и волатилността в цените на финансовите инструменти, които Групата притежава.

През 2021 г., както и към датата на съставяне на настоящия консолидиран финансов отчет, бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки, недостиг на определени видове суровини и др., свързани с последствията от глобалната пандемия. С развитието на трета и четвърта вълна на пандемията и забавен процес на ваксиниране и удължаване на мерките в държавите в ЕС (вкл. и България) и през 2021 г., съществуваша обективни пречки пред дейността на компании в отделни икономически сектори и голяма доза несигурност кога приходите и нормалната дейност ще бъдат възстановени.

Експозицията на Групата към най-силно засегнатите сектори, като ресторантьорски бизнес и туристически услуги е изключително несъществена, а експозициите към хотелиерски бизнес и транспорт са също с нисък дял в портфейла и, като финансовото състояние на тези клиенти се следи изключително детайлно, като се оценява кредитният риск за целия живот на инструментите, вкл. се наблюдава и положителен ефект от насърчителните мерки на правителствено ниво и предложените компенсаторни схеми. Очакваното възстановяване след средата на 2021 г., подкрепено от ваксинацията и въвеждането на ваксинационни паспорти подкрепи хотелиерския бизнес и свързаните с него превоз на туристи през летния сезон в България и Република Северна Македония.

До края на 2021 г. в Банката-майка бе продължено прилагането на мораториум върху плащанията, съгласно "Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с предприетите от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията Covid-19 и последиците от тях". Отложените по този ред плащания, не се третират като "мярка по реструктуриране" по смисъла на чл.47б от Регламент (ЕС) № 575/2013 г, нито като принудително реструктуриране съгласно чл.178 параграф 3 от същия регламент. Когато в хода на мониторинга на експозициите с приложен мораториум върху плащанията се установи признак за настъпване на вероятност от неплащане, тези експозиции се класифицират в по-висока фаза съгласно действащата регулаторна рамка. Експозициите, по отношение на които е приложен мораториум върху плащанията се идентифицират в информационната система на Банката майка, вкл. приложения Механизъм на отсрочване, което улеснява проследяването и наблюдението на експозициите.

През 2021 е приключил своето действие прилаганият от Банковия регулатор в Република Северна Македония дългов мораториум, даващ възможност за отсрочване на задължения на клиенти, чиято дейност е повлияна от коронавирус пандемията, без това да повлиява класификацията на кредитите от гледна точка тяхното реструктуриране.

По отношение на оценката на вероятността от неплащане на клиенти, за които е приложен мораториум върху плащанията, Банката-майка прилага одобрения от Управителния съвет с Протокол № 52/23.12.2020 г. „Оперативен план за прилагане на мораториум върху плащания поради пандемията от Covid-19 и оценка на вероятността от неплащане по отсрочените експозиции“. Съгласно този план, Банката майка извършва оценка на вероятността от неплащане както по време на мораториума, така и 3 месеца след неговото изтичане.

По отношение на модификациите, приемани за облекчения на засегнати от пандемията от Covid-19 кредитополучатели – през 2021 година Групата е прилагала действащата „Политика за класифициране, реструктуриране и отчитане на експозиции, носители на кредитен риск“. За целите на оценката на вероятността от неплащане - за клиентите, за които не е приложен мораториум върху плащанията, Банката майка прилага вътрешните си политики за оценка на вероятността от неплащане. В условията на пандемия от Covid-19 и предприеманите мерки за нейното ограничаване, водещи до внезапни промени в краткосрочната икономическа перспектива и недостиг на налична и надеждна информация, както и непредставителност на финансовата информация, при оценката на вероятността от неплащане, освен критериите за неизпълнение по чл.178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г., Групата взема предвид информацията, която се очаква да доведе до въздействие за целия срок на експозициите.

В използваните от Групата модели за оценка на кредитните загуби не са правени изменения във връзка с настъпването на глобалната пандемия от Covid-19, доколкото тяхната точност и адекватност зависи от рисковите параметри, които служат за изчисление на размера на очакваните кредитни загуби.

През 2021 г. качеството на портфейла с експозиции на Групата остава много добро и няма повишение в дела на необслужваните експозиции, използваните модели за оценка на кредитните загуби адекватно са оценили размерът на ОКЗ.

Съгласно действащите „Правила за приемане, оценка и управление на обезпечения по кредитни сделки“, оценките на обезпеченията, вкл. търговските недвижими имоти се актуализират на всеки 12 месеца, а жилищните недвижими имоти – на всеки три години. При необходимост, може да изисква и по-честа актуализация, напр. при промяна в параметрите на кредитна сделка или когато информацията, с която разполага, показва, че стойността им е спаднала значително спрямо общите пазарни цени. Оценките на недвижимите имоти се извършват от независими сертифицирани оценители. В настоящата пандемична среда, повлияна от Covid-19, не са наблюдавани динамични неблагоприятни флуктуации при цените на недвижимите имоти, изискващи промяна в политиките за оценка на приетите от Групата обезпечения.

В процеса на управление на кредитния риск, нивото на мораторните кредити се наблюдава изключително детайлно, както и оценката на значителното увеличение на кредитния риск за целия срок на инструментите, като се предприемат превантивни действия по управлението им, съответно класифициране и провизиране.

Качество на активите

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби:

Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	30	-	-	30
Изменение в загубата от обезценка	2	-	-	2
Начислени за периода	16	-	-	16
Освободени през периода	(14)	-	-	(14)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	32	-	-	32

Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	45	-	-	45
Изменение в загубата от обезценка	(15)	-	-	(15)
Начислени за периода	28	-	-	28
Освободени през периода	(43)	-	-	(43)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	30	-	-	30

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	1 245	-	-	1 245
Изменение в загубата от обезценка	1	-	-	1
Начислени за периода	1 246	-	-	1 246
Освободени през периода	(1 245)	-	-	(1 245)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	1 246	-	-	1 246

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1 094	-	-	1 094
Изменение в загубата от обезценка	151	-	-	151
Начислени за периода	1 245	-	-	1 245
Освободени през периода	(1 094)	-	-	(1 094)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	1 245	-	-	1 245

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	12 349	809	22 723	35 881
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	602	(389)	4 231	4 444
– Трансфер към Фаза 1	297	(70)	(227)	-
– Трансфер към Фаза 2	(22)	193	(170)	1
– Трансфер към Фаза 3	(6)	(44)	50	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1	87	972	1 060
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2 502)	(583)	(386)	(3 471)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 473	89	80	2 642
– Изменение в рисковите параметри	361	(61)	3 912	4 212
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 489)	(1 489)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	(9)	-	(92)	(101)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(1)	(1)
- Валутни разлики и други корекции	2	1	6	9
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	12 944	421	25 378	38 743

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	11 046	801	67 940	79 787
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	1 305	7	5 636	6 948
– Трансфер към Фаза 1	264	(81)	(183)	-
– Трансфер към Фаза 2	(32)	119	(86)	1
– Трансфер към Фаза 3	(11)	(26)	37	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	-	106	932	1 038
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(1 726)	(489)	(1 293)	(3 508)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2 309	381	411	3 101
– Изменение в рисковите параметри	501	(3)	5 818	6 316
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 492)	(1 492)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(49 374)	(49 374)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(4)	(4)
- Валутни разлики и други корекции	(1)	1	16	16
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	12 350	809	22 722	35 881

Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	200	-	-	200
Изменение в загубата от обезценка	454	-	-	454
Начислени за периода	560	-	-	560
Освободени през периода	(106)	-	-	(106)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	654	-	-	654

Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	674	-	-	674
Изменение в загубата от обезценка	(474)	-	-	(474)
Начислени за периода	85	-	-	85
Освободени през периода	(559)	-	-	(559)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	200	-	-	200

Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Загуба от обезценка към 01 януари 2021	2 734	-	-	2 734
Изменение в загубата от обезценка	1 909	-	-	1 909
Начислени за периода	2 032	-	-	2 032
Освободени през периода	(123)	-	-	(123)
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	4 643	-	-	4 643

Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД

Загуба от обезценка към 01 януари 2020
Изменение в загубата от обезценка
Начислени за периода
Освободени през периода
Загуба от обезценка към 31 декември 2020

Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
3 179	-	-	3 179
(445)	-	-	(445)
1 096	-	-	1 096
(1 541)	-	-	(1 541)
2 734	-	-	2 734

Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти

Загуба от обезценка към 01 януари 2021
Изменение в загубата от обезценка
Начислени за периода
Освободени през периода
Валутни и други движения
Загуба от обезценка към 31 декември 2021

Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
947	7	23	977
(301)	(2)	21	(282)
587	15	85	687
(888)	(17)	(64)	(969)
22	3	(24)	1
668	8	20	696

Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти

Загуба от обезценка към 01 януари 2020
Изменение в загубата от обезценка
Начислени за периода
Освободени през периода
Валутни и други движения
Загуба от обезценка към 31 декември 2020

Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
1 035	4	46	1 085
(142)	-	34	(108)
675	27	104	806
(817)	(27)	(70)	(914)
54	3	(57)	-
947	7	23	977

Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции

Загуба от обезценка към 01 януари 2021
Изменение в загубата от обезценка
Начислени за периода
Освободени през периода
Загуба от обезценка към 31 декември 2021

Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
26	-	-	26
(9)	-	-	(9)
22	-	-	22
(31)	-	-	(31)
17	-	-	17

Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции

Загуба от обезценка към 01 януари 2020
Изменение в загубата от обезценка
Начислени за периода
Освободени през периода
Загуба от обезценка към 31 декември 2020

Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
15	2	-	17
11	(2)	-	9
25	2	-	27
(14)	(4)	-	(18)
26	-	-	26

В таблиците по-долу Групата е представила структурата и изменението на brutните стойности на категориите активи към 01.01.2021 г. и 01.01.2020 г. и тяхното изменение до края на финансовия период.

Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12- месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	188 098	-	-	188 098
Изменение в брутната балансова стойност	(5 641)	-	-	(5 641)
Увеличение за периода	338 215	-	-	338 215
Намаление през периода	(343 864)	-	-	(343 864)
Други движения	8	-	-	8
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	182 457	-	-	182 457
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(32)	-	-	(32)
Балансова стойност към 31 декември 2021	182 425	-	-	182 425

Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12- месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	232 360	-	-	232 360
Изменение в брутната балансова стойност	(44 262)	-	-	(44 262)
Увеличение за периода	315 828	-	-	315 828
Намаление през периода	(360 051)	-	-	(360 051)
Други движения	(39)	-	-	(39)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	188 098	-	-	188 098
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(30)	-	-	(30)
Балансова стойност към 31 декември 2020	188 068	-	-	188 068

Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
	12- месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	360 917	-	-	360 917
Изменение в брутната балансова стойност	(2 689)	-	-	(2 689)
Увеличение за периода	358 228	-	-	358 228
Намаление през периода	(360 917)	-	-	(360 917)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	358 228	-	-	358 228
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(1 246)	-	-	(1 246)
Балансова стойност към 31 декември 2021	356 982	-	-	356 982

Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	304 324	-	-	304 324
Изменение в брутната балансова стойност	56 593	-	-	56 593
Увеличение за периода	360 917	-	-	360 917
Намаление през периода	(304 324)	-	-	(304 324)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	360 917	-	-	360 917
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(1 245)	-	-	(1 245)
Балансова стойност към 31 декември 2020	359 672	-	-	359 672

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност към 01 януари 2021	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Изменение в брутната балансова стойност	345 891	(4 222)	1 072	342 741
– Трансфер към Фаза 1	5 450	(4 522)	(928)	-
– Трансфер към Фаза 2	(7 242)	8 162	(920)	-
– Трансфер към Фаза 3	(1 454)	(2 221)	3 675	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	20	67	21	108
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(310 790)	(3 995)	(1 125)	(315 910)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	814 315	1 414	167	815 896
– Изменение в рисковите параметри	(154 408)	(3 127)	182	(157 353)
– Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 489)	(1 489)
– Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	(2 371)	-	(90)	(2 461)
– Валутни разлики и други корекции	243	6	-	249
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021	3 058 198	23 147	78 036	3 159 381
Загуба от обезценка към 31 декември 2021	(12 944)	(421)	(25 378)	(38 743)
Балансова стойност към 31 декември 2021	3 045 254	22 726	52 658	3 120 638

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	2 499 258	32 951	205 952	2 738 161
Изменение в брутната балансова стойност	215 871	(5 551)	(37 452)	172 868
– Трансфер към Фаза 1	5 203	(3 793)	(1 410)	-
– Трансфер към Фаза 2	(7 448)	7 739	(291)	-
– Трансфер към Фаза 3	(2 628)	(1 590)	4 218	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	22	88	53	163
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(265 700)	(9 097)	(41 181)	(315 978)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	556 272	2 866	464	559 602
– Изменение в рисковите параметри	(69 850)	(1 764)	695	(70 919)
– Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1 492)	(1 492)
– Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(88 457)	(88 457)
– Корекция лихвен доход	-	-	(4)	(4)
– Валутни разлики и други корекции	(694)	(37)	(4)	(735)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(12 350)	(809)	(22 722)	(35 881)
Балансова стойност към 31 декември 2020	2 702 085	26 554	55 821	2 784 460

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност

Брутна балансова стойност към 01 януари 2021
Изменение в брутната балансова стойност
Увеличение за периода
Намаление през периода
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021
Загуба от обезценка към 31 декември 2021
Балансова стойност към 31 декември 2021

Фаза 1 12- месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
463 489	-	-	463 489
224 350	-	-	224 350
426 813	-	-	426 813
(202 463)	-	-	(202 463)
687 839	-	-	687 839
(654)	-	-	(654)
687 185	-	-	687 185

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност

Брутна балансова стойност към 01 януари 2020
Изменение в брутната балансова стойност
Увеличение за периода
Намаление през периода
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020
Загуба от обезценка към 31 декември 2020
Балансова стойност към 31 декември 2020

Фаза 1 12- месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
357 228	-	-	357 228
106 261	-	-	106 261
307 727	-	-	307 727
(201 466)	-	-	(201 466)
463 489	-	-	463 489
(200)	-	-	(200)
463 289	-	-	463 289

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД

Брутна балансова стойност към 01 януари 2021
Изменение в брутната балансова стойност
Увеличение за периода
Намаление за периода
Брутна балансова стойност към 31 декември 2021
Загуба от обезценка към 31 декември 2021

Фаза 1 12- месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
716 006	-	-	716 006
143 100	-	-	143 100
348 001	-	-	348 001
(204 901)	-	-	(204 901)
859 106	-	-	859 106
(4 643)	-	-	(4 643)

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД

Брутна балансова стойност към 01 януари 2020
Изменение в брутната балансова стойност
Увеличение за периода
Намаление за периода
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020
Загуба от обезценка към 31 декември 2020

Фаза 1 12- месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
567 573	-	-	567 573
148 433	-	-	148 433
258 580	-	-	258 580
(110 147)	-	-	(110 147)
716 006	-	-	716 006
(2 734)	-	-	(2 734)

Кредитни ангажименти

Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2021
Изменение в стойността на кредитните ангажименти
Увеличение за периода
Намаление през периода
Други движения
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2021
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2021

Фаза 1 12- месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
251 109	435	383	251 927
(6 965)	(101)	(49)	(7 115)
55 756	127	117	56 000
(62 721)	(228)	(166)	(63 115)
(903)	776	137	10
243 241	1 110	471	244 822
(668)	(8)	(20)	(696)

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Кредитни ангажименти				
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2020	238 300	339	453	239 092
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	13 058	36	(227)	12 867
Увеличение за периода	60 804	187	77	61 068
Намаление през периода	(47 746)	(151)	(304)	(48 201)
Други движения	(248)	60	157	(31)
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2020	251 110	435	383	251 928
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(947)	(7)	(23)	(977)

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2021	54 815	-	-	54 815
Изменение в брутната балансова стойност	(2 150)	-	-	(2 150)
Увеличение за периода	18 911	-	-	18 911
Намаление през периода	(21 061)	-	-	(21 061)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2021	52 665	-	-	52 665
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2021	(18)	-	-	(18)

	Фаза 1 12- месечни ОКЗ хил. лв.	Фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Договори за финансови гаранции				
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2020	58 073	43	-	58 116
Изменение в брутната балансова стойност	(3 258)	(43)	-	(3 301)
Увеличение за периода	12 999	-	-	12 999
Намаление през периода	(16 257)	(43)	-	(16 300)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2020	54 815	-	-	54 815
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(27)	-	-	(27)

Загуба от обезценка по видове активи

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	(32)	(30)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(1 246)	(1 245)
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	(38 743)	(35 881)
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	(654)	(200)
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(4 643)	(2 734)
	(45 318)	(40 090)

	2021 Брутна балансова стойност хил. лв.	Загуба от обезценка хил. лв.	2020 Брутна балансова стойност хил. лв.	Загуба от обезценка хил. лв.
Предоставени кредити и аванси на клиенти				
0-29 дни	3 076 075	(13 702)	2 735 767	(13 659)
30-59 дни	6 391	(116)	6 591	(441)
60-89 дни	971	(64)	2 555	(67)
90-180 дни	881	(215)	1 841	(424)
Повече от 181 дни	75 063	(24 646)	73 587	(21 290)
Общо	3 159 381	(38 743)	2 820 341	(35 881)

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	3 159 381	2 820 341
Намалени с обезценка за несъбираемост	(38 743)	(35 881)
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	3 120 638	2 784 460

	31.12.2021			31.12.2020		
	Брутна балансова стойност хил. лв.	Обезценка за очаквани кредитни загуби хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.	Брутна балансова стойност хил. лв.	Обезценка за очаквани кредитни загуби хил. лв.	Балансова стойност хил. лв.
Банкиране на дребно						
Ипотечни кредити	767 555	(564)	766 991	616 209	(473)	615 736
Потребителски кредити	609 073	(7 014)	602 059	544 375	(6 400)	537 975
Кредитни карти	17 878	(977)	16 901	19 946	(984)	18 962
Други	2 333	(2 333)	-	2 304	(2 304)	-
Общо банкиране на дребно	1 396 839	(10 888)	1 385 951	1 182 834	(10 161)	1 172 673
Корпоративно кредитиране	1 762 542	(27 855)	1 734 687	1 637 507	(25 720)	1 611 787
Общо	3 159 381	(38 743)	3 120 638	2 820 341	(35 881)	2 784 460

	фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	2021 фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Категория	182 457	-	-	182 457
Общо брутна балансова стойност	182 457	-	-	182 457
Загуба от обезценка	(32)	-	-	(32)
Балансова стойност	182 425	-	-	182 425

	фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	2020 фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Категория	188 098	-	-	188 098
Общо брутна балансова стойност	188 098	-	-	188 098
Загуба от обезценка	(30)	-	-	(30)
Балансова стойност	188 068	-	-	188 068

	фаза 1 12-месечни ОКЗ хил. лв.	2021 фаза 2 ОКЗ за целия срок хил. лв.	фаза 3 ОКЗ за целия срок хил. лв.	Общо хил. лв.
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Категория	358 228	-	-	358 228
Общо брутна балансова стойност	358 228	-	-	358 228
Загуба от обезценка	(1 246)	-	-	(1 246)
Балансова стойност	356 982	-	-	356 982

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Категория	360 917	-	-	360 917
Общо брутна балансова стойност	360 917	-	-	360 917
Загуба от обезценка	(1 245)	-	-	(1 245)
Балансова стойност	359 672	-	-	359 672

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Категория	3 058 198	23 147	78 036	3 159 381
Общо брутна балансова стойност	3 058 198	23 147	78 036	3 159 381
Загуба от обезценка	(12 944)	(421)	(25 378)	(38 743)
Балансова стойност	3 045 254	22 726	52 658	3 120 638

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Категория	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Общо брутна балансова стойност	2 714 435	27 363	78 543	2 820 341
Загуба от обезценка	(12 350)	(809)	(22 722)	(35 881)
Балансова стойност	2 702 085	26 554	55 821	2 784 460

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Категория	687 839	-	-	687 839
Общо брутна балансова стойност	687 839	-	-	687 839
Загуба от обезценка	(654)	-	-	(654)
Балансова стойност	687 185	-	-	687 185

	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Категория	463 489	-	-	463 489
Общо брутна балансова стойност	463 489	-	-	463 489
Загуба от обезценка	(200)	-	-	(200)
Балансова стойност	463 289	-	-	463 289

	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход				
Категория	859 106	-	-	859 106
Общо брутна балансова стойност	859 106	-	-	859 106
Загуба от обезценка	(4 643)	-	-	(4 643)

Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Категория	716 006	-	-	716 006
Общо брутна балансова стойност	716 006	-	-	716 006
Загуба от обезценка	(2 734)	-	-	(2 734)

Кредитни ангажименти	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Категория	243 241	1 110	471	244 822
Общо брутна балансова стойност	243 241	1 110	471	244 822
Провизии за очаквани загуби	(668)	(8)	(20)	(696)

Кредитни ангажименти	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Категория	251 110	435	383	251 928
Общо брутна балансова стойност	251 110	435	383	251 928
Провизии за очаквани загуби	(947)	(7)	(23)	(977)

Договори за финансови гаранции	2021			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Категория	52 665	-	-	52 665
Общо брутна балансова стойност	52 665	-	-	52 665
Провизии за очаквани загуби	(18)	-	-	(18)

Договори за финансови гаранции	2020			Общо хил. лв.
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	
	12-месечни ОКЗ хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	ОКЗ за целия срок хил. лв.	
Категория	54 815	-	-	54 815
Общо брутна балансова стойност	54 815	-	-	54 815
Провизии за очаквани загуби	(27)	-	-	(27)

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Групата по региони и по икономически сектори.

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Централни банки	1 914	5 499
Български търговски банки	66 767	76 822
Чуждестранни търговски банки	113 776	105 777
Общо	182 457	188 098
Концентрация по регион		
Европа	172 022	178 404
Америка	5 146	3 132
Азия	5 289	6 562
Общо	182 457	188 098
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Корпоративни:		
Строителство	69 265	86 923
Търговия и финанси	207 958	198 689
Транспорт и комуникации	21 696	20 827
Промисленост	14 713	11 574
Други	44 596	42 904
Общо	358 228	360 917
Концентрация по региони		
Европа	358 228	360 917
Общо	358 228	360 917
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Държави	670 469	421 552
Банки	6 470	31 040
Корпоративни:		
Търговия и финанси	10 900	10 897
Общо	687 839	463 489
Концентрация по региони		
Европа	678 178	453 828
Азия	9 661	9 661
Общо	687 839	463 489

Инвестиции в дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Държави	430 894	490 928
Корпоративни:		
Строителство	135 781	53 372
Промисленост	31 069	30 578
Търговия и финанси	214 796	115 276
Други	31 658	11 579
Общо	844 198	701 733
Концентрация по региони		
Европа	844 198	701 733
Общо	844 198	701 733
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	1 396 839	1 182 834
Ипотечни	767 555	616 209
Потребителски	609 073	544 375
Кредитни карти	17 878	19 946
Други	2 333	2 304
Корпоративни:	1 762 542	1 637 507
Селско и горско стопанство	96 789	104 454
Промисленост	60 818	58 366
Строителство	502 017	509 851
Търговия и финанси	873 153	726 178
Транспорт и комуникации	127 500	126 429
Други	102 265	112 229
Общо	3 159 381	2 820 341
Концентрация по региони		
Европа	3 159 225	2 820 189
Америка	5	5
Близкия изток и Африка	151	147
Общо	3 159 381	2 820 341
Кредитни ангажименти	2021	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	51 698	54 446
Ипотечни	1 280	1 239
Потребителски	11 160	11 742
Кредитни карти	39 258	41 465
Корпоративни:	193 124	197 482
Селско и горско стопанство	8 043	3 724
Промисленост	27 233	26 425
Строителство	35 934	44 868
Търговия и финанси	114 623	114 695
Транспорт и комуникации	5 430	4 161
Други	1 861	3 609
Общо	244 822	251 928
Концентрация по региони		
Европа	244 787	251 895
Америка	1	29
Близкия изток и Африка	34	4
Общо	244 822	251 928

Договори за финансови гаранции	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно	66	146
Други	66	146
Корпоративни:	52 599	54 669
Селско и горско стопанство	400	987
Промишленост	7 462	10 987
Строителство	12 320	6 703
Търговия и финанси	19 927	23 010
Транспорт и комуникации	6 372	8 140
Други	6 118	4 842
Общо	52 665	54 815
Концентрация по региони		
Европа	52 665	54 815
Общо	52 665	54 815

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки по реструктуриране Групата приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

- Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Групата на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

2021	Корпоративни клиенти хил. лв.	Физически лица хил. лв.
Стойност преди обезценка	43 407	2 721
Обезценка	(8 005)	(414)
Стойност след обезценка	35 402	2 307
2020	Корпоративни клиенти хил. лв.	Физически лица хил. лв.
Стойност преди обезценка	41 457	1 949
Обезценка	(6 101)	(433)
Стойност след обезценка	35 356	1 516

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на brutната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
По-малко от 50%	187 086	148 095
От 50% до 75%	289 412	250 819
От 75% до 90%	216 569	146 350
От 90% до 100%	8 256	7 620
Над 100%	8 203	6 159
Общо	709 526	559 043

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Групата определя като най-подходящ показател за рискова изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Групата е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Групата изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Групата приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотечи на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Групата периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, взимайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Групата счита, че то не е достатъчно, Групата изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

50.2.4. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода. Групата държи парични наличности, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи. Към 31 декември 2021 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

Към 31 декември 2021 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

	Краткосрочни		Дългосрочни	
	До 12 месеца	От 2 до 5 години	Над 5 години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Облигационни заеми	38 341	200 263	-	
Банкови заеми	72 529	104 597	16 881	
Други заеми и финансираня	20 198	7 114	-	
Задължения по лизингови договори	44 027	152 597	85 072	
Задължения към депозанти	4 688 163	2 228 951	766	
Депозити от банки	41 146	-	-	
Задължения по цесии	21 754	32 306	-	
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	2 282	11 678	-	
Търговски задължения	126 248	598	-	
Задължения към свързани лица	42 504	12 903	-	
Деривативи	118	-	-	
Общо	5 097 310	2 751 007	102 719	

Към 31 декември 2020 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени както следва:

	Краткосрочни		Дългосрочни	
	До 12 месеца	От 2 до 5 години	Над 5 години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	
Облигационни заеми	3 000	184 555	-	
Банкови и други заеми	70 616	141 920	16 591	
Задължения към свързани лица	21 985	15 675	-	
Задължения по лизингови договори	50 545	128 976	70 623	
Задължения към депозанти	4 116 875	2 051 033	964	
Депозити от банки	66 092	-	-	
Задължения по споразумения за обратно изкупуване	15 449	-	-	
Задължения по цесии	28 655	33 180	-	
Търговски и други задължения	112 022	1 114	-	
Общо	4 485 239	2 556 453	88 178	

Стойностите оповестени в този анализ на падежите на задълженията представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата. Годишните лихвени плащания са в размер на 16 739 хил. лв. (2020 г.: 15 633 хил. лв.).

Политика на Групата по отношение на банковата дейност

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритетната структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи. Специализираният колективен орган за управление на

ликвидността в Групата е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Групата политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на БНБ и ЕБО е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Групата над нетните изходящи ликвидни потоци.

Отношението на ликвидно покритие на Групата към 31.12.2021 г. е в размер на 357.20% (31.12.2020 г.: 382.82%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата по отношение на банковата дейност към 31 декември 2021 г., съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1 963 552	-	-	-	-	1 963 552
Предоставени ресурси и аванси на банки	179 507	-	-	-	2 918	182 425
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	111 225	114 303	131 454	-	-	356 982
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	25 379	-	257 829	11 937	(1 162)	293 983
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	38 827	68 738	458 739	1 363 017	1 191 317	3 120 638
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	753	122 858	31 928	272 600	430 967	859 106
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 640	11 097	58 551	217 778	390 119	687 185
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 328 883	316 996	938 501	1 865 332	2 014 159	7 463 871
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	52 893	-	-	-	-	52 893
Задължения към други депозанти	3 112 063	451 048	1 153 755	2 228 951	766	6 946 583
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 450	25 450
Провизии за задължения	-	-	713	-	-	713
Други задължения	12 285	1 842	8 001	27 500	14 549	64 177
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	3 177 241	452 890	1 162 469	2 256 451	40 765	7 089 816

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Групата към 31 декември 2020 г., съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централни банки	1 912 743	-	-	-	-	1 912 743
Предоставени ресурси и аванси на банки	185 150	-	-	-	2 918	188 068
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122 659	120 456	116 557	-	-	359 672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	17 053	-	245 927	-	4 672	267 652
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	33 819	36 013	296 599	1 435 795	982 234	2 784 460
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	753	34 106	22 879	313 792	344 476	716 006
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	9 280	12 634	46 527	127 321	267 527	463 289
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2 281 457	203 209	728 489	1 876 908	1 601 827	6 691 890
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66 052	-	-	-	-	66 052
Задължения към други депозанти	2 894 855	414 560	1 132 674	1 747 894	964	6 190 947
Емитирани облигации	-	-	-	-	25 451	25 451
Провизии за задължения	-	-	1 003	-	-	1 003
Други задължения	11 167	2 314	9 693	24 167	13 819	61 160
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2 972 074	416 874	1 143 370	1 772 061	40 234	6 344 613

Финансовите пасиви на Групата по отношение на банковата дейност са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 2 153 008 хил. лв. към 31 декември 2021 (2020 г.: 1 665 762 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Групата счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2021 и 2020 година.

Продължаващата глобална пандемия от коронавирус Covid-19 не оказва пряк ефект върху ликвидността на Групата, доколкото ликвидната позиция, измерена чрез ликвидно покритие е неколkokратно над регулаторното изискване. Не са налице изтичания на средства на клиенти, напротив привлечените средства от други депозанти увеличават своя годишен прираст.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски и други вземания надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до 1 година.

51. Оценяване по справедлива стойност

51.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в консолидирания финансов отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност.

Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31 декември 2021 г.	Пояснение	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Активи					
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	а)	1 614 783	4 042	431 371	2 050 196
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	б)	28 632	753	53 110	82 495
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	в)	729 286	259	129 896	859 441
Общо активи		2 372 701	5 054	614 377	2 992 132
Пасиви					
Деривативни финансови инструменти		-	118	-	118
Общо пасиви		-	118	-	118

31 декември 2020 г.	Пояснение	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Активи					
Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	а)	1 571 955	7 696	455 259	2 034 910
Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	б)	24 573	754	69 879	95 206
Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	в)	661 489	-	56 106	717 595
Общо активи		2 258 017	8 450	581 244	2 847 711

През отчетните периоди не е имало трансфери между нива 1 и 2.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

а) борсово търгувани ценни книжа и облигации

Всички пазарно търгувани акции са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса, София. Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

б) ценни книжа и облигации, които не се търгуват борсово

Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки с акции на подобни дружества, коригирани за специфични фактори.

в) деривативи

Когато деривативните финансови инструменти са търгувани на борсови пазари или на ликвидни извънборсови пазари, Групата използва цените при затваряне на борсовите пазари към отчетната дата. Когато деривативните финансови инструменти, които не са търгувани на активни пазари, справедливата стойност на тези договори се определя чрез използването на техники за оценка, като се използват наблюдавани пазарни данни (ниво 2).

г) заеми в лева

Справедливата стойност на заемите се определя чрез използването на техники за оценяване. Всички значими входящи данни за модела са основани на наблюдавани пазарни цени, а именно пазарни лихвени проценти по подобни заеми с подобен риск.

51.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи към 31 декември 2021 г., оценявани периодично по справедлива стойност:

31 декември 2021 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи, сгради, хангари и обслужващи пристройки	-	-	534 135	534 135
Активи с право на ползване:				
- летателни апарати	-	-	315 748	315 748
31 декември 2020 г.	Ниво 1 хил. лв.	Ниво 2 хил. лв.	Ниво 3 хил. лв.	Общо хил. лв.
Инвестиционни имоти:				
- земи, сгради, хангари и обслужващи пристройки	-	-	444 930	444 930
Активи с право на ползване:				
- летателни апарати	-	-	301 345	301 345

Справедливата стойност на недвижимите имоти на Групата е определена на базата на доклади на независими лицензирани оценители.

Земи и сгради (Ниво 3)

Земите и сградите са преоценени на 31.12.2021 г.

Активи с право на ползване (Ниво 3)

Летателните апарати, които са признати като активи с право на ползване са преоценени на 31.12.2021 г.

52. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за собствениците, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на капитал към нетния дълг.

Групата определя капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал представени в отчета за финансовото състояние.

Нетният дълг се изчислява като общ дълг намален с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Целта на Групата е да поддържа съотношението на капитал към нетен дълг в граници които да осигуряват релевантно и консервативно съотношение на финансиране.

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите поправки в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура Групата може да промени сумата на

намаление. Тези средства се използват от лица, които според наличната информация са трайно установили се на територията на Република България и Република Северна Македония и в такъв смисъл зависимостта им от развитието на военните действия или санкционни режими е слаба и потенциални промени няма да окажат съществено влияние върху Групата. Привлечените средства от 1 финансова институция от Руска Федерация са в размер под 0.16% от общите привлечени средства и са деноминирани в евро, като техният размер не е съществен за дейността на Групата.

Доколкото ликвидните активи на Групата превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията от коронавирус или военните действия.

Презастрахователната експозиция към презастрахователни брокери и/или компании, базирани в Русия на Групата е незначителна, към датата на консолидирания финансов отчет и не са налице настъпили / обявени щети, протектирани от тези компании. Считано от 15.03.2022 г. взаимоотношенията с всички брокери и презастрахователни компании от Руската Федерация са прекратени. Контрагентите вече са заменени, което е предпоставка за липса на основание за очаквано негативно влияние върху платежоспособността и ликвидността на Застрахователните дружества от Групата.

Ръководството на Групата ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на евентуални потенциални ефекти.

Ръководството на Групата е предприело комплекс от организационни мерки, с цел Групата да отговаря на всички въведени ограничения и санкции при трансфера на средства от и към Русия и/или санкционирани лица и институции, включително и дейности по повишаване и укрепване на защитата от потенциални зловередни действия и атаки срещу информационните ресурси и инфраструктура.

Тъй като ситуацията и действията на държавните власти в България и света са изключително динамични, ръководството на Групата не е в състояние да оцени изцяло количествено влиянието на събитието върху бъдещото финансово състояние и постигнатите резултати, но счита, че въздействието ще има негативен ефект върху дейността на Групата.

На 01.04.2022 г. въведената епидемиологична обстановка в Р. България е прекратена.

Ръководството на Групата не е в състояние да оцени надеждно влиянието на военните действия в Украйна, върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Групата през 2022 г. по отношение на общите ефекти върху националната икономика, цените на енергийните ресурси, инфлационните процеси и други икономически сектори, но счита, че е възможно да има негативно влияние.

Промяната в бизнес средата в резултат на очакваните негативни ефекти би могла да доведе до потенциална промяна в балансовите стойности на активите и пасивите, и резултатите от дейността на Групата, които в консолидирания финансов отчет са оценени след извършването на редица преценки и допускания от страна на ръководството, отчитайки най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки.

Ръководството на Групата следи своевременно развитието на военния конфликт и анализира възможните им ефекти върху оперативното и финансово състояние на Групата и нейните инвестиции, с цел балансиране на ликвидни позиции и осигуряване финансова стабилност. Ръководството на Групата ще продължи да наблюдава потенциалните ефекти върху всички икономически отрасли и други държави в региона, и по-специално тези, които са свързани с дейността на нейните инвестиции, като взема всички необходими мерки, за да ограничи потенциалните бъдещи негативни ефекти върху финансовото състояние и резултатите от дейността и.

дивидентите изплащани на акционерите да върне капитал на акционерите да емитира нови акции или да продаде активи за да намали задълженията си.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран както следва:

	2021 хил. лв.	2020 хил. лв.
Собствен капитал	1 736 363	1 696 574
Капитал	1 736 363	1 696 574
Дълг	10 032 355	9 138 503
- Пари и парични еквиваленти	(2 383 947)	(2 224 254)
Нетен дълг	7 648 408	6 914 249
Съотношение на капитал към нетен дълг	1:4.40	1:4.08

През 2021 г. изменението на съотношението е минимално. Групата е спазила условията във връзка със своите договорни задължения включително поддържането на определени капиталови съотношения.

53. Събития след края на отчетния период

Между датата на консолидирания финансов отчет и датата на оторизирането му за издаване възникнаха следните значителни некоригиращи събития за Групата:

През април 2022 г. Групата е финализираща сделката за покупка на четири самолети тип Ембраер, които до датата на покупката са в самолетния парк на авиокомпанията на Групата, наети с договори за лизинг. През април 2022 г. Групата е сключила договор за удължаване на лизинг с опция за покупка на един самолет тип Ербъс.

Във връзка с продължилата над две години пандемична обстановка и с цел частично покриване на негативните последици за въздушния транспорт, държавата през септември 2021 г. взе решение да окаже финансова помощ на авиационните оператори, които осъществяват чартърни пътнически полети и отдават самолети под наем. В тази връзка е и Постановление № 51 от 13 април 2022 г. за допълнение на Постановление № 454 на Министерския съвет от 2021 г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията за 2021 г., с което стартира процедурата по кандидатстване за финансовата помощ.

На 05 януари 2022 г. Министерството на транспорта и съобщенията е одобрило реструктуриране и увеличение на инвестиционната програма за 2021 г. Размерът на същата е увеличен от 203 хил. лв. на 294 хил. лв.

На 24 февруари 2022 г. Русия започна мащабни военни действия на територията на Украйна. Икономическите последици от тези действия са изключително всеобхватни и непредсказуеми. Цените на енергията и суровините рязко се повишиха, утежнявайки допълнително инфлационния натиск от смущенията във веригата за доставки и от възстановяването от пандемията, предизвикана от Covid-19. Наложените ограничения в износа на зърнени култури, както от Украйна така и от територията на България се очаква да рефлектира върху товарооборота за следващите периоди.

Средносрочните и дългосрочните последици за глобалната икономика от руската инвазия в Украйна ще зависят от избора на противодействащи мерки. Доколкото санкциите и контра-отговорите ескалират, разходите ще бъдат по-големи - преди всичко за Русия, но и до известна степен за останалата част от световната икономика.

Към 31.12.2021 г. и датата на съставяне на настоящия отчет, привлеченият ресурс на Групата от руски, белоруски и украински физически и юридически лица е с несъществена за размера на Групата стойност - под 0.5% от общите привлечени средства, като не се наблюдава съществено

54. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2021 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 28 юли 2023 г.